

**Avgvstini Valerii, Veronensis Episcopi, De Rhetorica
Ecclesiastica Libri III. Perqvam Ervditi**

Valiero, Agostino

Coloniae, 1582

Qua ratione commouendi sint milites. Cap. XXXV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69050](#)

sanc*ti auxilio*. si qua oritur dissensio, ad archipresbyterum, aut etiam, si opus est, ad episcopum deferatur.

Qua ratione commouendi sint milites.

Cap. XXXV.

CV M autem in hac vita variae oriantur perturbaciones, variaque pericula immincent, quibus sit, ut optatissima pace frui non possumus, & idcirco bellum sit maximè necessarium: eliguntur quidam ad defendendam religionem & patriam, aut quia inter ceteros excellant, aut quia se ipso offerunt, qui in disciplina militari versari dicuntur. Cum autem, ut Aristoteles scriptum reliquit, in urbibus sint supremi, mediocres, & infimi; milites inter supremos, & Reipub. defensores sunt collocandi. Quamobrem si interdum, ut tempore belli, orator Ecclesiasticus sermonem h. beat; dicit sàpè, ad multos pertinere, defendere religionem Christi, pugnare pro sancta matris Ecclesia defensione, pro honore Dei, & pro omnibus, pretiosissimo Christi sanguine redemptis, si sit opus, moriendum esse: ad milites Christianos maximè spectare, iustitiam tueri, misericordiis hominibus subuenire: valde ignominiosum in militia esse, nihil aliud habere propositum, quam ducari, quam intemperantia seipsum fædere, quam, ubi quis victoriā reportauerit, à seipso, hoc est, à cupiditatibus suis, vinci. quo loco proponet illa verba sumpta ex lib. Regū: Esto vir fortis, & pugnemus pro legibus Dei nostri, & pro populo nostro. Quae verba explicās, pugnant, dicit, oēs pro Christo, pro sanctiss. sacramentis, pro sanctis monasterijs, pro virtutibus, pro libertate, pro pace, sumat alacriter arma contra acerrimū Christiani nominis hostem, cōtra discipulū

sathanæ, contra impurissimum omnium flagitorum ac scelerum hortatorem, crudelitatis ministrum: non posse non vincere, qui sic pugnat, cùm mori pro religione, ac etiam captiuum duci, maxima propriarum affectionum & cupiditatum victoria sit existimāda: quæ vbi dixerit, moderata quadam oratione addere poterit, se vehementer optare, ut omnes Christiani milites, Ioannem Baptistam præcursorē Domini, magistrum sequantur, eiusq; verba in animo imprimat suo. cùm enim ad sanctissimum illum virū accessissent milites, eumq; ita interrogāsent: Quid faciemus & nos? legimus eum respondisse: Neminem concutiatis, neque calumniam alicui inferatis, & contenti estote stipendijs vestris. Nam ita se res habet: qui abutuntur imperatoria potestate, aut militari, ad graudum, lādendum, aut opprimendum aliquem commilitonum suorum, aut etiam victorum, cùm vitæ eorum parcendum esse existimat, qui calumnias inferunt, vt pecuniam extorqueant, ij certè nobilissimam disciplinam dedecorant, & potius sathanæ milites, quam Christi putandi sunt. quod tamen argumentum attingendum, non pluribus verbis explicandum dixerim, nisi fortasse inter Christianos, eosdemq;ne catholicos, geratur bellum; quo tempore, hac quæ diximus, commodius & uberiorū explicari poterunt.

Quomodo mercatores debeant commoueri.

Cap. XXXVI.

SVNT qui hoc vitæ genus sibi eligunt, vt mercaturam sexerceant; qui si aliundè viuere possunt; sapientium virorum iudicio non sunt laudandi, nisi ad finem laudabilem,